

Ändringar i sparandedirektivet

Finansdepartementet

2009-02-16

Dokumentbeteckning

KOM (2008) 727

Förslag till rådets direktiv om ändring av direktiv 2003/48/EG om beskattning av inkomster från sparande i form av räntebetalningar

Sammanfattning

Med utgångspunkt från en rapport i september 2008 om hur sparandedirektivet har fungerat i praktisk tillämpning under de tre första åren har kommissionen den 13 november 2008 föreslagit en rad ändringar i direktivet.

De viktigaste ändringarna gäller definitionen av räntebetalningar, som föreslås bli vidare än i dag. Vidare föreslås att direktivets räckvidd utvidgas till att under vissa förhållanden omfatta räntebetalningar som vissa subjekt och juridiska konstruktioner erhåller och som går till fysiska personer som i sista hand är faktiska betalningsmottagare. Dessutom föreslås förbättringar av definitionen av *betalningsombud när man mottar betalning*, för att göra denna mekanism effektivare och förbättra marknadsaktörernas rättsliga säkerhet.

Det föreslås också vissa förbättringar vad gäller innehållet i den information som ska lämnas enligt direktivet, följdändringar i systemet med källskatt under en övergångstid och metoderna för att fastställa den faktiska betalningsmottagarens hemvist.

Slutligen föreslås inrättande av en kommitté som ska hålla de förteckningar som föreslås fogas till direktivet aktuella.

1.1 Ärendets bakgrund

Rådets direktiv 2003/48/EG om beskattning av inkomster från sparande i form av räntebetalningar har tillämpats i medlemsstaterna sedan den 1 juli 2005. Enligt artikel 18 i direktivet ska kommissionen vart tredje år lägga fram en rapport om hur direktivet fungerar och där det är lämpligt föreslå de ändringar som mot bakgrund av rapporten behövs för att sörja för effektiv beskattning av inkomster från sparande och undanröja oönskade snedvridningar av konkurrensen.

Kommissionen lade fram sin första artikel 18-rapport den 15 september 2008. I rapporten angavs möjlig inriktning på förslag till ändringar i det syfte som anges ovan. Förslaget till ändringsdirektiv har lagts fram den 13 november 2008.

1.2 Förslagets innehåll

Kommissionen föreslår ändringar i artiklarna 1 och 2, artikel 3, artikel 4, artikel 6, artikel 8, artikel 11, artikel 13, artikel 15 och artikel 18. Vidare föreslås två nya artiklar, artikel 18 a och artikel 18 b, samt vissa ändringar i bilagorna till direktivet. De viktigaste föreslagna ändringarna gäller definitionen av räntebetalningar, som föreslås bli vidare än i dag. Vidare föreslås att direktivets räckvidd utvidgas till att under vissa förhållanden omfatta räntebetalningar som vissa subjekt och juridiska konstruktioner erhåller och som går till fysiska personer som i sista hand är faktiska betalningsmottagare. Dessutom föreslås förbättringar av definitionen av *betalningsombud när man mottar betalning*, för att göra denna mekanism effektivare och förbättra marknadsaktörernas rättsliga säkerhet.

Artiklarna 1 och 2

Betalningsombud som omfattas av tredje penningtvättsdirektivet ska vara skyldiga att använda information som de har skyldighet att hämta in på grund av dessa regler när det gäller betalningar till vissa juridiska personer eller konstruktioner etablerade i utvalda jurisdiktioner utanför EU (genomlysning). När en faktisk betalningsmottagare är en fysisk person med hemvist i en annan EU-medlemsstat ska ett betalningsombud som omfattas av tredje penningtvättsdirektivet behandla betalningen som om den skulle gå direkt till denna faktiska betalningsmottagare. Vilka subjekt och juridiska konstruktioner som ska omfattas av metoden med genomlysning ska framgå av en förteckning som ska hållas aktuell av en kommitté som nu föreslås inrättas (kommittologiförfarande).

Artikel 3

Det ska krävas att betalningsombuden använder sig av den bästa information om den faktiska betalningsmottagaren som är tillgänglig på dagen för en betalning. Metoden med fast adress för fastställande av hemvist kompletteras med en metod som baseras på officiella bevis på skatterättsligt hemvist som frivilligt har lämnats till betalningsombudet.

Artikel 4

Det föreslås en skyldighet för medlemsstaterna att vidta lämpliga åtgärder för att undvika överlappning mellan olika betalningsombuds ansvar. Vidare klargörs att betalningar till subjekt eller juridiska konstruktioner enligt den förteckning som avses i artikel 2 ska anses vara gjorda eller ombesörjda för den faktiska betalningsmottagaren bakom subjektet eller konstruktionen, i enlighet med definitionerna i tredje penningtvättsdirektivet. Begreppet betalningsombud när man mottar betalning föreslås förtydligas. Det ska omfatta alla obeskattade subjekt och juridiska konstruktioner, med vissa i direktivet angivna undantag. I en s.k. positiv förteckning ska anges vilka enheter och konstruktionen som omfattas i varje medlemsstat.

Artikel 6

För närvarande kan direktivet kringgå genom omstrukturering av finansiella affärer på ett sådant sätt att inkomster som har likheter med ränta vad gäller begränsad risk, flexibilitet och en avtalad räntabilitet inte omfattas av den formella definitionen av ränta. Det som nu föreslås är att direktivet även ska omfatta väsentligen likartade inkomster från värdepapper som från en investerares synpunkt kan anses vara likvärdiga med fordringsrätter. Detta definieras så att det ska röra sig om värdepapper där investeraren får en räntabilitet vars villkor slås fast vid emittringen och investeraren i slutet av löptiden får minst 95 procent av det investerade kapitalet, oavsett om de underliggande tillgångarna bakom värdepappren inkluderar fordringar eller inte.

Beträffande investeringsfonder föreslås att hänvisningen till direktiv 85/611/EEG ersätts med en hänvisning till registreringen av företaget, investeringsfonden eller investeringssystemet i enlighet med bestämmelserna i någon medlemsstat. På det sättet kan man uppnå att samma regler tillämpas utöver på alla fondföretag också på icke fondföretag oberoende av juridisk form. Beträffande fondföretag etablerade utanför EU föreslås ett närmande till den av OECD antagna definitionen av fonder och system för kollektiva investeringar.

Det föreslås vidare en utvidgning av tillämpningsområdet till utbetalningar på grund av sådana livförsäkringsavtal som direkt kan jämföras med företag för kollektiva investeringar, eftersom deras aktuella positiva resultat som utgör grund för förmånerna är helt kopplade till fordringar eller likartade inkomster enligt direktivet och eftersom de inte ger någon betydande

täckning av biometrisk risk (mindre än fem procent av det investerade kapitalet uttryckt som ett genomsnitt över avtalets löptid).

Det föreslås också vissa ändringar i syfte att skapa förutsättningar för en tillförlitlig tillämpning av hemlandsregeln.

Slutligen föreslås en övergångsreglering med den 1 december 2008 som brytdag.

Artikel 8

För det första föreslås ett krav på betalningsombuden att lämna uppgift om huruvida det rapporterade beloppet för varje faktisk betalningsmottagare är det fullständiga beloppet, den faktiska andel som tillfaller den faktiska betalningsmottagaren eller resultatet av en likafördelning.

För det andra föreslås att betalningsombudet ska skilja mellan ränteinslaget i en betalning och den totala inkomsten vid en försäljning, inlösen eller återbetalning av en säkerhet.

Slutligen föreslås kraven på betalningsombuden anpassas till de ändringar som föreslås i artiklarna 2 och 6.

Artikel 11

Här föreslås följdändringar i fråga om källskatt till de föreslagna ändringarna i artiklarna 4, 6 och 8.

Artikel 13

I stället för två möjliga förfaranden för undantag från källskatt, intyg och frivilligt utlämnande av uppgifter, föreslås att endast förfarandet med frivilligt utlämnande av uppgifter ska tillåtas.

Artikel 15

En följdändring föreslås med anledning av ytterligare bilagor till direktivet.

Artikel 18

En bestämmelse om att förse kommissionen med statistik föreslås.

De nya artiklarna 18 a och 18 b

Det föreslås inrättande av en kommitté för att hålla de förteckningarna som föreslås tas in som bilagor aktuella.

Bilagorna

I dag finns bara en bilaga till direktivet. Den föreslås nu bli bilaga IV. Bilaga I föreslås innehålla förteckningen över subjekt och juridiska konstruktioner som ska omfattas av artikel 2.3. Bilaga II föreslås innehålla en förteckning över medlemsstater som beviljar skattenummer för personer med hemvist där, oberoende av nationalitet. Bilaga III föreslås innehålla den vägledande (således inte uttömmande) förteckningen över betalningsombud när man mottar betalning, enligt artikel 4.2. Bilaga V föreslås innehålla en förteckning över de statistikuppgifter som medlemsstaterna ska lämna.

1.3 Gällande svenska regler och förslagets effekt på dessa

Sparandedirektivet har i huvudsak genomförts genom ändringar i lagen (2001:1227) om självdeklarationer och kontrolluppgifter, LSK. Om kommissionens förslag antas kommer genomförandet av ändringarna att kräva ytterligare ändringar i LSK.

1.4 Budgetära konsekvenser / Konsekvensanalys

En mycket preliminär bedömning är att förslaget medför en viss ökning av Skatteverkets administrationskostnader och även kan medföra en viss ökning av den administrativa bördan för betalningsombuden. Ökningen av administrationskostnaderna för Skatteverket bedöms inte bli större än att den kan hanteras inom ramen för nuvarande resurstilldelning. Samtidigt bör det leda till minskade problem med snedvridning av konkurrensen på de finansiella marknaderna och en viss ökning av skatteintäkterna.

2 Ståndpunkter

2.1 Preliminär svensk ståndpunkt

Regeringen ställer sig positiv till förslaget i stora drag. Många detaljer behöver dock diskuteras närmare och särskild uppmärksamhet krävs på att undvika lösningar som skulle kunna medföra en mera betydande ökning av den administrativa bördan.

2.2 Medlemsstaternas ståndpunkter

Medlemsstaternas ståndpunkter är ännu så länge bara till obetydlig del kända.

2.3 Institutionernas ståndpunkter

Institutionernas ståndpunkter är ännu inte kända.

Förslaget har remitterats. Remisstiden går ut den 3 februari 2009.

3 Förslagets förutsättningar

3.1 Rättslig grund och beslutsförfarande

Artikel 94 EG, enhällighet

3.2 Subsidiaritets- och proportionalitetsprincipen

Ett effektivt samarbete i linje med syftet med förslaget kan bara åstadkommas genom gemenskapslagstiftning. De lösningar som föreslås får anses tillgodose kravet på proportionalitet.

4 Övrigt

4.1 Fortsatt behandling av ärendet

Behandlingen i rådsarbetsgrupp, som inleddes den 17 november 2008, väntas fortgå under Tjeckiens och Sveriges ordförandeskap.

4.2 Fackuttryck/termer

Faktisk betalningsmottagare: Varje fysisk person som tar emot en räntebetalning för egen räkning

Betalningsombud: En ekonomisk aktör som betalar ränta till eller ombesörjer betalning av ränta direkt till den faktiska betalningsmottagaren